

22/11/2018

Här svarar Eva Vitell, marknadschef på Vattenfall Eldistribution, på några vanliga frågor om elnätspriser

Varför har Vattenfall Eldistribution höjt elnätsavgiften de senaste åren?

– Vi har höjt priserna för att investera i elnäten och just nu planeras och pågår fler investeringsprojekt än nånsin tidigare. Alldeles för många av våra kunder har avbrott – under 2017 hade 64 procent av alla kunder avbrott, och i norra Sverige var det hela 82 procent. Det här måste vi ändra på. Det är bland annat därför vi genomför stora investeringar i norra Sverige, över 2,7 miljarder investeras fram till 2019, dvs i snitt 24 000 kronor per kund.

– 2016 och 2017 höjde vi avgiften med 11 procent och 1 januari 2018 höjdes den med 6 procent. Investeringsbehovet är stort och höjningarna var nödvändiga för att vi ska kunna bygga bort avbrotten och förbättra leveranskvaliteten för våra kunder. Vi ser att de förbättringar vi gjort har resulterat i färre och kortare avbrott. Vi fortsätter nu arbetet för att modernisera hela vårt elnät. Det är ett långsiktigt arbete som kommer att pågå under många år framöver och det går inte att titta på ekonomiska nyckeltal för enskilda år eftersom projekten pågår över flera år och inte syns i våra räkenskaper förrän projekten är slutförda. Målet är att förbättra leveranssäkerheten både i landsbygd och storstadsområden och att förbereda elnäten inför en fortsatt ökning av förnybar elproduktion samtidigt som kapaciteten i elnätet behöver höjas.

Varför så stora höjningar på så kort tid?

– Den lagstiftning som styr elnätsföretagen har ändrats flera gånger och diskuterats mycket de senaste åren. Periodvis har det varit oklart vilken intäktsnivå som faktiskt varit tillåten. Detta ledde till en underdebitering av elnätsavgifterna under reglerperioden 2012–2015, vilket är tillåtet att kompensera för i nästkommande reglerperiod. I ett myndighetsbeslut har sedan slagits fast att den här underdebiteringen enbart fick debiteras kunderna mellan åren 2016 och 2019. De senaste årens höjningar är därför en engångseffekt av det regelverket. Det är fortfarande oklart vad som gäller i den här frågan, men under tiden måste vi förhålla oss till fattade myndighetsbeslut. Detta är en bidragande orsak till att det har varit prishöjningar just de senaste åren – trots att investeringarna har pågått länge och fortsätter många år framöver. Elnätspriset skulle ha haft en stabilare utveckling om det hade varit tillåtet att jämna ut priserna mellan flera perioder.

Ni säger att höjda avgifter går till investeringar. Ändå lämnar ni ett bidrag till koncernen. Hur hänger det ihop?

– Som i de flesta koncerner betalas all skatt in via moderbolaget, det gäller även Vattenfall. Vattenfall Eldistribution har lämnat ett koncernbidrag som består av skatt och avkastning till ägaren, på ca 2 miljarder kronor. Man måste komma ihåg att elnät är en väldigt kapitalintensiv verksamhet och stora värden finns investerade i Eldistributions anläggningar. Koncernbidraget har tidigare varit betydligt lägre och i och med att reglerna ändras kommer lönsamheten att gå ner efter 2020.

Vad innebär det nya förändrade regelverket som börjar gälla 2020 och framåt?

– Den förändrade regleringen från 2020 innebär generellt att elnätsföretagen inte får ha lika stora intäkter och därmed lägre priser. Det kommer att påverka investeringarna vilket är olyckligt med tanke på de stora utmaningar som elnätet står inför. Om inte elnäten uppgraderas och moderniseras kommer många städer få svårt att växa och Sverige får svårt att klara klimatmålet. Vi har inte tagit några beslut om prisändringar.

Varför tjänar ni mer på distributionsverksamheten i Sverige än i Tyskland?

– Distributionsverksamheten i Sverige och Tyskland är väldigt olika. Det är framförallt skillnader i marknadsförutsättningar, nätstruktur, leveransförutsättningar, lagstiftning och kundsegment. I Tyskland äger Vattenfall stadsnät i Berlin, där de flesta kunder bor i lägenheter och elförbrukningen per kund är låg. Stora delar av Vattenfalls elnät i Sverige finns i glesbygd med långa avstånd mellan kunderna, vilket innebär mer investeringar, högre drift- och underhållskostnader jämfört med elnät i städer.

I Sverige distribuerar Vattenfall ca 50% (ca 70 TWh) av den el som används i Sverige till stora industrier, företag och hushåll. I Tyskland distribueras ca 14 TWh främst till hushållskunder.